

Remissvar

Ds 2026:1 – Nya möjligheter att bekämpa onlinerekrytering
Inlämnat av Snap Inc. (Snapchat)

Inledning

Snap Inc. (Snapchat) välkomnar den svenska regeringens initiativ att hantera det allvarliga och växande samhällsproblemet med kriminell rekrytering av unga personer online. Att organiserade kriminella aktörer utnyttjar digitala miljöer för att rekrytera minderåriga till skadliga och olagliga aktiviteter är en djupt oroande utveckling som kräver samordnade insatser från samhället, offentliga myndigheter, familjer och digitala tjänster.

Vi uppskattar ambitionen i förslaget och den tydliga avsikten att stärka de verktyg som står till brottsbekämpande myndigheters förfogande för att motverka kriminell rekrytering. Målet att skydda unga människor från tvång, manipulation och exploatering är ett mål som Snapchat delar.

Samarbete med brottsbekämpande myndigheter och säkerhetsarbete

Kriminella nätverk utnyttjar i allt större utsträckning digitala kommunikationskanaler för att kontakta, manipulera och rekrytera sårbara unga individer. Detta fenomen återspeglar bredare samhälleliga utmaningar, inklusive socialt utanförskap, ekonomisk utsatthet och organiserad brottslighets anpassningsförmåga till teknologiska utvecklingar.

Digitala tjänster utgör en del av ett mycket större ekosystem. Att motverka rekrytering online kräver därför riktade och precisa regleringsverktyg som fokuserar på tydligt olagligt beteende, samtidigt som legitima kommunikationskanaler bevaras – kanaler som används av den överväldigande majoriteten av användare för positiva och lagliga syften.

Snap Inc. stöder regeringens mål att motarbeta kriminell rekrytering och annan olaglig verksamhet online. Vi anser att effektiva lösningar kräver nära och kontinuerligt samarbete mellan digitala plattformar och brottsbekämpande myndigheter.

Att stödja brottsbekämpande myndigheter är därför en central del av Snaps säkerhetsarbete. Vi har ett särskilt Law Enforcement Operations-team som arbetar dygnet runt för att granska och besvara förfrågningar från brottsbekämpande myndigheter om uppgifter.

Även om innehåll på Snapchat raderas som standard – utformat för att återspegla karaktären av verkliga samtal mellan vänner – förhindrar detta inte samarbete med brottsbekämpande myndigheter. När innehåll rapporteras av användare eller proaktivt identifieras genom våra säkerhetssystem kan vi bevara relevant innehåll och kontoinformation. Denna information kan granskas och delas med brottsbekämpande myndigheter efter giltiga rättsliga begäranden.

Uppgifter kan också sparas under andra omständigheter – till exempel:

- När vi vidtar åtgärder mot olagligt och potentiellt skadligt innehåll som bryter mot våra Community Guidelines behåller vi i regel tillhörande uppgifter under en längre period, och dessa finns tillgängliga om brottsbekämpande myndigheter vill följa upp inom ramen för en utredning.

Snabbt samarbete med myndigheter är en prioritet. Vårt Law Enforcement Operations-team svarar vanligtvis på Emergency Disclosure Requests (EDR) inom 30 minuter och på icke-akuta, giltiga rättsliga förfrågningar inom två till tre veckor, eller snabbare om en särskild tidsram begärs.

För att underlätta effektivt samarbete upprätthåller Snap även en särskild kanal med brottsbekämpande myndigheter genom den svenska SPoC. Vi utbyter operativ information och håller regelbundna möten för att bidra till att säkerställa kontinuiteten i vårt konstruktiva arbetsförhållande.

Utöver att hantera giltiga förfrågningar från brottsbekämpande myndigheter arbetar våra säkerhetsteam också med att proaktivt eskalera innehåll som innebär överhängande hot mot liv, exempelvis hot mot människors liv eller säkerhet eller liknande nödsituationer.

Stöd för lagstiftningsambitionen

Förslagets centrala delar – inklusive en formaliserad mekanism för borttagning, samarbete med värdtjänstleverantörer enligt Digital Services Act (DSA) samt sanktioner vid bristande efterlevnad – återspeglar ett seriöst och strukturerat försök att hantera en definierad skada.

Vi välkomnar särskilt:

- Anpassningen till DSA-ramverket, vilket säkerställer processuell konsekvens inom EU-rätten
- Fokuset på tydligt kriminella handlingar snarare än bredare kategorier av skadligt men lagligt yttrande
- Erkännandet att borttagningsbeslut måste uppfylla formella rättsliga krav

Samtidigt kan vissa delar av utkastet – särskilt kravet på borttagning inom en timme, bredden i definitionen av “rekryteringsinnehåll”, samt skyldigheten att bevara uppgifter i sex månader – vinna på ytterligare förtydligande och justering för att säkerställa proportionalitet och praktisk effektivitet.

Föreslagna förtydliganden

1. Definition av “rekryteringsinnehåll”

Förslaget definierar rekryteringsinnehåll i relation till brott som kan ge minst två års fängelse, samt rekrytering av minderåriga till brottslig verksamhet.

Även om syftet är tydligt kan formuleringen skapa rättslig osäkerhet i gränsfall där innehåll kan tolkas som förberedande, retorisk eller kontextuell diskussion snarare än konkret rekryteringsverksamhet. Denna utmaning förstärks av hanteringen av ofullbordade brott, särskilt i en miljö som kännetecknas av Crime-as-a-Service eller Violence-as-a-Service-modeller (CaaS/VaaS) över flera plattformar. I sådana ekosystem kan beteenden vara fragmenterade mellan olika tjänster och aktörer, där enskilda innehållsdelar kan framstå som tvetydiga eller enbart faciliterande isolerat sett, men potentiellt utgöra en del av en bredare förberedande eller möjliggörande kedja. Utan en tydlig avgränsning mellan skyddade yttranden, förberedande handlingar och straffbar medverkan eller facilitation finns en risk för rättsosäkerhet både för användare och för tjänsteleverantörer som ska bedöma efterlevnad över sammankopplade plattformar.

Alltför breda definitioner riskerar:

- Överborttagning av lagligt innehåll
- Rättslig osäkerhet för värdtjänstleverantörer
- Ökade efterlevnadskostnader på grund av komplex juridisk bedömning från fall till fall
- Potentiella kylande effekter på legitimt yttrande

Förslaget förtydligand

Vi föreslår respektfullt:

- Att definitionen begränsas till innehåll som utgör direkt och avsiktlig rekrytering eller materiell facilitation, snarare än innehåll som rimligen kan anses vara en del av förberedande handlingar
- Att ett uttryckligt krav på tydligt brottsligt uppsåt och individualiserad riktning införs, särskilt när den påstådda rekryteringen avser minderåriga

- Att det klargörs att kontextuella, journalistiska, förebyggande eller medvetandehöjande diskussioner är undantagna.

Detta skulle bevara lagens effektivitet samtidigt som förutsebarheten ökar och onödiga rättstvister minskar.

2. Krav på borttagning inom en timme

Det föreslagna kravet att ta bort eller blockera tillgång till innehåll "så snart som möjligt och senast inom en timme" efter mottagandet av ett beslut innebär en mycket kort efterlevnadsfrist.

Vid hanteringen av de bredare samhällseliga risker som är förknippade med allvarlig brottslig verksamhet är det relevant att notera att Snapchat upprätthåller etablerade kanaler för nöduppgiftsbegäranden från brottsbekämpande myndigheter. När vi mottar en giltig Emergency Disclosure Request (EDR) som rör en överhängande risk för dödsfall eller allvarlig fysisk skada svarar vårt team vanligtvis inom cirka 30 minuter. Dessa begäranden avser tillhandahållande av tillgänglig kontoinformation i enlighet med tillämplig lag; de innebär inte materiell granskning av innehåll inom denna tidsram.

När misstänkt rekrytering eller facilitering uppfyller den rättsliga tröskeln för en EDR, och samma etablerade kommunikationskanaler används, är Snapchat operativt positionerat att svara myndigheter inom jämförbara tidsramar. Denna kapacitet bör förstås som en del av vårt bredare samarbete med behöriga myndigheter i situationer med överhängande fara, snarare än som en del av rutinmässiga innehållsbedömningar eller borttagningsprocesser enligt det föreslagna ramverket.

Även om snabb intervention kan vara motiverad i vissa brådskande fall kan ett generellt krav på en timme:

- öka risken för tekniska fel vid gränsöverskridande implementering av borttagning
- Skapa operativa utmaningar när beslut kräver kontextuell juridisk bedömning
- Leda till försiktighetsbaserad överborttagning för att minska sanktionsrisker och därmed (oavsiktligt) påverka yttrandefriheten
- Kräva specialiserad juridisk och operativ bemanning dygnet runt till betydande kostnad

Med hänsyn till den komplexa och kontextspecifika juridiska analys som krävs för rekryteringsinnehåll – till skillnad från de mer tydligt definierade kategorierna i EU:s reglering om terroristinnehåll – kommer identifiering och bedömning ofta inte realistiskt att kunna slutföras inom en timme. Vi föreslår därför respektfullt att en längre tidsperiod övervägs.

Föreslagen omformulering

Vi föreslår att en graderad brådskandehetsmodell införs, såsom:

- Omedelbar borttagning (en timme) endast när myndigheten klassificerar beslutet som brådskande och styrker risk för överhängande skada i live och offentligt tillgängligt innehåll
- Standardfrist på 12-24 timmar i normala fall
- Ett uttryckligt utrymme för rimlig teknisk fördröjning när detta är nödvändigt för att säkerställa korrekthet och förhindra felaktig borttagning

Detta tillvägagångssätt skulle upprätthålla en stark verkställighetskapacitet samtidigt som proportionalitet och rättssäkerhet säkerställs.

3. Sex månaders bevarandeskyldighet

Det föreslagna kravet att bevara borttaget rekryteringsinnehåll och tillhörande uppgifter i sex månader skulle vinna på förtydligande och precisering för att säkerställa rättssäkerhet och proportionalitet. Särskilt gäller att:

- Det behövs ett förtydligande av omfattningen av "tillhörande uppgifter", för att säkerställa att detta begränsas till uppgifter som är direkt kopplade till det specifika innehåll som har tagits bort och inte omfattar orelaterad användarinformation
- Bevarandet bör vara villkorat av en formell begäran eller bekräftelse från brottsbekämpande myndigheter inom en fastställd tidsperiod efter borttagningen, i stället för att gälla automatiskt i samtliga fall

Utan sådana justeringar riskerar åtgärden att skapa osäkerhet kring omfattningen av de uppgifter som omfattas av lagringsskyldigheten samt att medföra betydande skyldigheter avseende datalagring och datasäkerhet, inklusive lagring av känsligt kommunikationsinnehåll i fall där ingen formell utredning har inletts.

Föreslagen

justering

Vi föreslår:

- Att "tillhörande uppgifter" klargörs som begränsade till metadata för det borttagna innehållet
- Att skyldigheten att bevara uppgifter i sex månader villkoras av att en formell begäran eller bekräftelse från brottsbekämpande myndigheter mottas inom en fastställd tidsperiod

Dessa preciseringar skulle upprätthålla utredningars effektivitet samtidigt som proportionaliteten och överensstämmelsen med dataskyddsprinciper stärks.

4. Sanktionsramverk

Ett effektivt sanktionssystem är avgörande för att säkerställa att den föreslagna lagen uppnår sin avsedda samhällseliga verkan. Utformningen av sanktionsramverket spelar en viktig roll för hur efterlevnadssystem byggs upp och hur resurser fördelas i praktiken. Förutsebarhet, proportionalitet och tydlighet bidrar till att säkerställa att företag investerar i långsiktig säkerhetsinfrastruktur i stället för att prioritera defensiva eller överdrivet försiktiga borttagningsrutiner.

I detta avseende skulle ytterligare förtydliganden av hur begrepp som "systematisk" eller "upprepad" bristande efterlevnad ska tolkas stärka förslagens effektivitet.

Föreslagna förtydligande

Vi föreslår respektfullt att den slutliga lagstiftningen:

- Anger objektiva kriterier eller illustrativa faktorer som vägledning för bedömningen av vad som utgör systematisk eller upprepad bristande efterlevnad
- Uttryckligen erkänner dokumenterade interna efterlevnadssystem, revisionsmekanismer och samarbete med myndigheter i god tro som relevanta omständigheter i proportionalitetsbedömningar
- Tydligt skiljer mellan enstaka operativa fel och strukturell eller avsiktlig åsidosättning av rättsliga skyldigheter

Ett transparent och väl avvägt sanktionssystem förbättrar samhällseliga resultat genom att uppmuntra till varaktiga investeringar i säkerhetssystem, samarbetsrelationer med myndigheter och kontinuerlig förbättring av efterlevnadsprocesser.

När tillsynsramverk är tydliga och proportionerliga kan ansvarsfulla tjänsteleverantörer rikta resurser mot proaktiv upptäckt, förebyggande arbete och samarbete med brottsbekämpande myndigheter – i stället för defensiv överborttagning eller rent processuella efterlevnadsstrategier.

Vi stöder därför en sanktionsmodell som är fast, förutsebar och strukturerad på ett sätt som maximerar de långsiktiga säkerhetsvinsterna för unga människor.

5. Anpassning till Digital Services Act

Vi stöder starkt att mekanismen förankras i DSA-ramverket. För att ytterligare stärka enhetligheten föreslår vi:

- Uttryckliga hänvisningar till DSA:s processuella skyddsmekanismer

- Harmoniserade krav på utformningen av underrättelser
- Ett förtydligande om att dubbla nationella rapporteringsskyldigheter inte ska uppkomma när transparensrapportering enligt DSA redan är tillämplig

Regelmässig samstämmighet mellan EU-instrument stärker verkställigheten och minskar fragmenteringen.

Slutsats

Snapchat delar den svenska regeringens ambition att bekämpa kriminella aktörers exploatering av unga människor online. Vi välkomnar allvaret i förslaget och den strukturerade rättsliga ansats som antagits i Ds 2026:1.

Dessa justeringar skulle bevara lagens skyddande syfte samtidigt som proportionaliteten, rättssäkerheten och den operativa effektiviteten stärks.

Snapchat är fortsatt engagerat i samarbete med svenska myndigheter, brottsbekämpande myndigheter och andra relevanta intressenter för att bekämpa brottslig verksamhet online. Vi står redo att bidra med vår expertis och operativa erfarenhet för att bidra till att säkerställa att digitala kommunikationstjänster förblir säkra miljöer för unga människor, samtidigt som grundläggande rättigheter skyddas och ett balanserat regelverk upprätthålls.